

a sekundárního vzdělávání. V průběhu etablování klíčových kompetencí jednotlivých oborů primárního a sekundárního vzdělávání byla v roce 2009 vypracována studie reflektující zaměření kompetencí ve výuce filozofie a etiky autorkou Anitou Röschovou (Rösch, A. Kompetenzorientierung im Philosophie und Ethikunterricht. LIT Verlag, Wien: 2009). Studie představuje různé modely vytváření kompetencí v oborech filozofie, etiky a praktické filozofie (v rámci německého vzdělávacího systému předmětům odpovídajícím prvnímu a druhému stupni sekundárního vzdělávání v předmětech – Etika, Náboženská výchova a Vztah k okolnímu světu – tzv. LER „Lebensgestaltung, Ethik, Religionskunde“) a představuje i zajímavé úkoly a cvičení k jejich rozvíjení. Na základě konkrétních výstupů z oborových praxí představila graduální model vytváření kompetencí v rámci oborů „LER“ a příklady cvičení, které se při rozvíjení a hodnocení kompetencí osvědčily v praxi. Jedním z nich je i výše uvedený příklad. Současný německý vzdělávací systém zaměřený na kompetenční vzdělávání (platný od roku 2015 na základě tzv. Gesamtstrategie der Kultusministerkonferenz zum Bildungsmonitoring) a jeho realizace v programu LehrplanPlus (např. LehrplanPlus. Grundschule Bayern. Jahrgangsstufe 1/2. Bayerischer Lehrer- und Lehrerinnenverband. Vydavatel Domino-Verlag, 2014), vychází ve společenskovedních předmětech z rastru kompetencí, které Röschová etablovala v tzv. „Kompetenzraster“ (Rösch, A. Kompetenzorientierung im Philosophie und Ethikunterricht. LIT Verlag, Wien: 2009).

2.5.4 Kompetence komunikativní

Podobně jako v ostatních VO, tak i ve VO Člověk a společnost má jazyk jednotlivých vzdělávacích oborů specifický charakter. Prakticky veškeré činnosti a obsahy jsou vázány na dovednost vyjádřit myšlenku a porozumět sdělovanému významu ve formě promluvy či textu. Komunikační dovednosti se tak stávají zcela zásadním předpokladem naplňování cílů všech dalších kompetencí. A možná jsou i v něčem zvláštním cílem. Je tedy otázkou, zdali nejsou komunikativní kompetence v tomto směru (minimálně) v případě vzdělávací oblasti Člověk a společnost ve zvláštním postavení k těm ostatním.

2.5.4.1 Příklady

Jako příklad pro hodnocení komunikativních kompetencí byl zvolen formulář, jenž následuje a reflektuje určitou konkrétní debatu. Jeho cílem je cestou sebehodnocení odhalit silné a slabé stránky komunikativních dovedností.

Formulář pro sebehodnocení dovedností diskutovat a vést debatu ve výchově k občanství

Téma diskuze nebo debaty:.....

K jednotlivým dovednostem přiřaď emotikon, který vystihuje dosažené výsledky v těchto dovednostech:

nepříliš dobré

dobré

výborné

Příprava k tématu před diskuzí

Vystupování před třídou

Mluvení bez psaných poznámek

Pokládání otázek

Reagování na to, co řekli předchozí řečníci

Podněcování ostatních, aby se zapojili do diskuze